

සිරි ජාතකය

තවද යුගන්ධර සාගරය සේ අනන්ත වූ ගුණ මුහුදට ගලායන්නාවූ සියුම් නුවණ ඇති සර්වඥහත් වහන්සේ ජේතවනාරාමයෙහි වැඩවසන සමයෙහි ශ්‍රී දන්තාවූ බ්‍රාහ්මණයෙකු අරභයා මේ ජාතකය දක්වන ලදී. මෙහි වර්ථමාන කථාව දුකනිපාතයෙහි බදිරහාර ජාතකයෙහි විස්තර වශයෙන් පෙනෙන්නේය. අනේපිඬු මහා සිටානන්ගේ සතරවන දොරටුවේ වාසය කරණ මිත්‍යා දෘෂ්ටිගත් දේවතා දුවෙක් ඇවිත් අනේපිඬු මහා සිටානන්ට කියන්නේ තොපි පොහොසත් දා සිව්පණස් කෙළක් ධන විසදම් කොට බොහෝ දන් පින් කළහ. දන් සම්පත් විසදම්ව ගියහ. එහෙයින් දන් පින් කරන්ට දුක්පත්ව ගියාහ. එසේ හෙයින් දන් පින් නොකරවයි දේවතා දූ කියන්නී, අනේ පිඬු මහ සිටානෝ, තී මාගේ දොරටුවේ වාසය කරන්ට බැරියයි නෙරපුවාහ. එවිට දේවතා වූ නුවර අරක්ගත් දේවතාවාට සහ සතරවරම් දෙවියන්ට හා ගකුයන්ට කිව, එකියන දේවියෝ අපට බැරියයි කියන්නා තොමෝ අනේපිඬු මහාසිටානන්ට සිවුපණස් කෙළක් සම්පත් දී බුදුන් මැදයේ අනේපිඬුමහාසිටානන් සමා කරවා ගෙන සෝවාන් ඵලයට පැමිණියාහ. ඉක්බිති අනේපිඬු මහා සිටානන් පොහොසත්ව මහ සම්බන් ඇතිව ඉන්නා අවස්ථාවට ශ්‍රී දන්තා බමුණෙක් අනේ පිඬු මහාසිටානන් ශ්‍රී ඇරගන්ට උවමැනවයි සිතා ගෙට ගියේය. එවිට අනේ පිඬුමහා සිටානෝ ඒ බමුණා දක දන්දී ඉද ඇයි?. බමුණා ආයේයයි විචාරන්නා බමුණා කථා කරමින් සිතන්නේ මේ සිටානන්ගේ ශ්‍රී කොයි දැයි පරීක්ෂාකරන්නේ සිටානන්ගේ ගෙයි ඇලි කුකුලෙකු දක සිතන්නේ සිටානන්ගේ ශ්‍රී මේ ඇලි කුකුලාගේ කරමලේයයි සිතා සිටානෙහි මා ලඟ අකුරු කරණ අතවැස්සෝ පන්සියයක් ඇත. ඒ අතවැස්සන් ශාස්ත්‍ර පිරුවන්ට වේලා වරද්දා අඩන යම් කුකුලෙක් ඇත. එසේ හෙයින් ශාස්ත්‍ර පිරිහෙයි, වේලා නොවරද්දා අඩ නගන නියායෙන් තෙල ඇලි කුකුලා මට දෙවයි කියා ඉල්ලුව. යහපතැයි කියා ඇලි කුකුලා දුන්නාහ. ඒ වෙලෙහි ශ්‍රී ගොසින් සිටානන්ගේ සිරෝමාණිකායෙහි පිහිටියේය. එවිට බමුණා සිරෝමාණිකාය ඉල්විය. සිටානෝ සිරෝමාණිකාය දුන්නාහ. එවිට ශ්‍රී ගොසින් අන්තරයෂ්ටියෙහි පිහිටියේය. එයින් අන්තරයෂ්ටිය ඇරගත, එවිට ශ්‍රී ගොසින් සිටානන්ගේ අග්‍රමහේසිකා සිටුදියනියන්ගේ ශරීරයෙහි පිහිටියාහ.

එවිට බමුණෝ කියන්නේ සිටානන් වහන්ස නුඹ වහන්සේගේ ශ්‍රිය ඇර ගන්ට යයි කියා ඇවිත් කුකුලා ඉල්විමි. ඇලි කුකුලා ගන්නා සිරෝමාණිකායෙහි පිහිටියාහ. එසේ හෙයින් සිරෝමාණිකායන් ඇරගතිමි. සිරෝමාණිකායෙන් ගොස් අන්තරයෂ්ටියෙහි පිහිටියාය. එවිට අන්තරයෂ්ටියන් ඇර ගතිමි. අන්තරයෂ්ටියෙන් ගොස් තොපගේ අග්‍රමහේසිකා සිටුදුවගේ ශරීරයෙහි පිහිටියාය. එවිට බමුණා සිටානන්ට කියන්නේ සිටානෙහි තොපගේ ශ්‍රී ඇරගන්ටයයි කියා ආමි. තොපගේ ශ්‍රී මා තිබා කවුරුත් විසිනුත් ඇරගත නොහැක්ක. එසේ හෙයින් එකියන ශ්‍රීත් සියළු සම්පතුව නුඹ වහන්සේම වින්ද මැනවැයි කියා ගියේය. එවිට සිටානෝ මේ බමුණා කී නියාව සර්වඥයන් වහන්සේට කියන්ට උවමැනවයි සිතා සර්වඥයන් වහන්සේට ගොසින් මේ නියාව සිටානෝ දන්වූහ. සර්වඥයන් වහන්සේ වදාරණසේක් තමාගේ පිණින් සම්භවවූ සම්පත් කවරුන් විසිනුත් හැරගත නොහැක්ක. පෙරත් උත්තමයන්ගේ පිණින් සම්භවවූ සම්පත් උත්තමයන් නිසා තාවුරුවුයේ වේදැයි වදාරා ඒ කෙසේදැයි ආරාධිත වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ඉකුත් වත් දක්වා වදාළසේක.

යටගිය දවස බරණැස් නුවර බ්‍රහ්මදත්ත නම් රජ්ජුරුකෙණකුන් රාජ්ජය කරණ සමයෙහි බෝධිසත්වයෝ තාපසව ඉපිද බරණැස් නුවර වාසය කරන්නාහු එනුවර වාසය කරන්නාවූ හසනාචාර්යයෙක් බෝධිසත්වයන්ට සතරපසයෙන් සංග්‍රහ කරන්නේය. එසමයට එනුවර දරකැටියෙක් වලට ගොස් දරපළාගෙන එන්නේ නුවරට වදින්නට රැවගිය හෙයින් එක් දේවාලයක සැතපුනේය. ඒ දේවාලය සම්පයෙහි ගසෙක කුකුලෝ දෙන්තෙක් උඩනැගී වැදහොත්තාහ. අළුසම්චේලේ අගඅන්නේ වැදහොත් කුකුළු අඩනගා වර්වස් කරන්නේය. පාත අත්තේ වැදහොත් කුකුලාගේඉස වර්වස් කලෝයයි කියන්නා අග අත්තේ වැදහොත් කුකුළු කියන්නේ මම නොදන වර්වස් කෙලෙමියි කියා දෙවැනිව එරකියන කුකුළුගේ ඉස වර්වස් කෙලේය. එවිට පාත වැදහොත් කුකුලා කියන්නේ පළමු නොදන වර්වස් කෙලෙහිය. දෙවනුව වර්වස් කලේ අයිදැයි කියා උනුන්හා කලහ . ඇයි මාගේ තත්වය නොදනුද? යම්කෙණෙක් මා කවුනම් මසුරන් දහසක් ලබති කිය. උඩ අත්තේ වැදහොත් කුකුළු කියන්නේ තාගේ මසුරන් දහසක් ලබති කිය. උඩ අත්තේ වැදහොත් කුකුළු කියන්නේ තාගේ මාංශවිපාක මෙතෙක් වේද යම්කෙණෙක් මාගේ මාංශ කැවූ නම් රජ වති ලගු මාංශය කැවූනම් සෙනෙවිරත් වෙති. ඇටමුසු මාංශය තාපස කෙණෙක් කැවූ නම් රාජා කුලපග වෙති. යම් ස්ත්‍රියක් කැවූ නම් අග්‍රමහේසිකා වෙති කිය. එබස් දාරකැටියා අසා ඒ කුකුලා ගසට නැගී අල්වාගෙන තමාගේ ගෙට ගෙන ගොස් කුකුලා මරා මස්කොට අඹුවට දී තෙල කුකුලා මාලු පිස බකුත් පිසවා මේ කුකුළු නම් අලිසම් දෙයක් නොවෙයි. මේ කුකුළු මස් කෑ කෙනෙක් රාජ්ජයට පැමිණෙති. එසේවූ මාංසය ඉසසෝධා නහා කන්ට උවමැනවැයි අඹුවත් කැන්දාගෙන බස් හා කුකුළු මසුන් ඇරගෙන ගඟට ගොස් බස් මාලු වැල්ලේ තබා ගඟට බටහ. ඒ වෙලාවට උඩුගඟින් වතුර ඇවිත් බත් සැල හා මාළු ගඟ වතුරේ ගෙන යන්නේ ගඟ පාත

ඇත්හලට නායක වූ අමාත්‍යයා හා ඇත්හල ඇතුත් නාවන තැනට පැමිණියේය. එය දැක ඇත්හලයෙක් අමාත්‍යයාට ගෙන ගොස් දින. අමාත්‍යයාගේ ඒ කුකුල මාලු හා බත් දැක තෙල අලවි නොකොට තබන්නට කියවයි කියා ගෙට යවුන. ඒ දරකැටියා වැලි මිටක් හා මාලුවට පැන් කටක් බී ගොඩ නැත්ගේය. ඒ අමාත්‍යයාගේ කුලපත තාපසකෙණෙක් ඇත්තාහ. ඒ තාපසයන්ට දිවස් ඇත්තේය. ඒ කුකුල මස් දිවසින් දැක මා එතනට ගොස් මාගේ මේ අමාත්‍යයා කුකුල මස් කැවා රාජ්ජයට පමුණුවා මා ඔවුන්ට කුලපත තාපස උවමැනැවයි අමාත්‍යයා එන්නට පළමු තාපසයා ගොස් ඇත්හලට නායක අමාත්‍යයාගේ ගෙයි ගොසින් උන්නාහ. ඒ වෙලාවට අමාත්‍යයා ගොට අවුත් තාපසයන්ට බත් පිළිගන්වා කුකුල මාලු පිළිගන්වන්නට වන. එවිට තාපසයෝ කියන්නාහු මා විධාන කළ කල මාලු පිළිගන්වන්නේයයි කියා උත්තම මාංසය ඇත්හල නායකයන්ට කන්ට සලස්වා මධ්‍යම මාංසය උන්ගේ ඇඹෙනියන්ට අනුභව කරණ නියායෙන් සලස්වා කුමු ඇට මාංසය අනුභවකොට උපාසකය අදට තුන්වෙනිදා තොපට රාජ්ජය පැමිණෙයි සුවපත්වයි කියා ගියහ. ඉක්බිති කෝසල රජ්ජුරුවෝ බරණැස් නුවර ගන්නා පිණිසයයි සටනට අවුත් නුවර වටකොට ගත්හ. එවිට බරණැස් රජ්ජුරුවෝ කුමු සේනාවට විධානකොට සේවාකම් කරන්ට උවමැනවයි කියා ඇත්හල නායකයන්ට සේසත් නන්වා ඇතුපිට ඉදුවා කුමු සේනාව මධ්‍යයෙහි සිටියාහ. ඒ වෙලාවට පරසතුරන් ගෙන් එකෙකු විදි ඊදණ්ඩකින් රජ්ජුරුවෝ විත්තා ජීවිත විනාසයට පැමිණියාහ. එවිට සේනාව රජ්ජුරුවන් නැසුනු නියාව දැන පසු බසින්ට වන්න. එවිට ඇත්හල නායකයා මම වසතු දෙමි තොප සටන් කරවයි කීහ. එවිට සේනාව සටන් කොට පරසතුරන් සිදුවා තමන්ගේ මලාවූ රජ්ජුරුවන් ආදාහනය කරවා රාජ්ජයට කවුරුත් තබමෝදැයි කථාකොට රජ්ජුරුවන් වහන්සේ ජීවත්ව ඉදම ඇත්හල නායකයන්ට රාජ්ජය පමුණුවන ලදහ. උන්වහන්සේ මළ පසුත් සේනාව හා සටන් කොට සතුරන් පරාජයට පමුණුවා අපට වැඩ කරණලද. එසේහෙයින් මෝහටම රාජ්ජය පමුණුවමිහයි රාජ්ජයට තබා උන්ගේ බිරිද අග්‍රමෙහෙසිකා කොට සලස්වා තාපසයෝ රාජකුලපතව තාපසකමට සැරසුනාහයි වදාරා බුදුව වැඩ ඉද වදාරණසේක් ගෘහපති පුත්‍රය මේ ලෝකයෙහි සත්වයන්ට කුසලය හා සදාඉච්ච ආකාරයෙක් නම් නැත. පින්තැවුන්ට අනාකරයේ රත්නයන් උපදිති. එසේහෙයින් මේ කුසලය නම් දේවමනුස්සානං, දිව්‍යමනුෂ්‍යයන්ට, සබ්බකාමදදෝ ඉෂ්ඨාතරීය ඉෂ්ටකරන්තාවූ නිධි නිධානයක් හා සමාන වන්නේය. යං යං එව, යමක් යමක්ම, අභිපඤ්චනති, සිතින් පාර්ථනා කළාහු විනම්, සබ්බං ඒ සියල්ල එතෙත මේ කුසලය කරණ කොට ගෙන ලබිනි, ලැබෙන්නේය. සුසංඝායානතා මනාවූ වර්ණ සංස්ථාන ඇති බවද, සුරූපිතා මනාවූ රූපසම්පත්ති අති බවද, අධිපච්චපරිචාරො සියල්ලන් මැඩපවත්නා ආකාරයෙන් පවත්නාවූ අධිපතිභාවය හා පිරිවර ලබිනි ලැබෙන්නේය. මානුසිකව සම්පත්ති මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ඉපද අනුභව කටයුතු වූ සම්පත්තියක් ඇද්ද. දෙවලොවකොව යාරති දිව්‍යලෝකයෙහි ඉපිද සම්පත් අනුභවකරන්නට හේතු යම් ඇල්මෙක් ඇද්ද, යාවනිබ්බාන සමාපත්ති කෙළවර අර්භත් ඵලවසානයෙහි වින්දයුතු වූ යම් නිර්වාණ සම්පත්තියක් ඇද්ද, සබ්බං ඒ සියල්ල එතෙත මේ කුසලබලය හේතු කොටගෙන ලබිනි ලැබෙන්නේය.

මිත්ත සම්පද මාගමම, කලාණ මිත්‍රයන්ගේ සම්පත්තියට පැමිණ හෙවත් සන්පුරුෂ සමාගමයට පැමිණ, වේ ඒකාන්තයෙන් යොනිසෝ පයුජ්ජනෝ, නුවණින් යෙදී වාසය කරන්නාවූ පුද්ගලයාහට, පුබ්බ, පුර්ව නිවාසානුස්මාති, දිව්‍යවක්‍ෂුරහිඤාණ, ආශ්‍රවක්‍ෂයකරඤාණය සංඛ්‍යාතවූ ත්‍රිවිද්‍යාවන් හා විමුක්ති අර්භත්ඵල විමුක්තිහුගේ බසින් හා වොචසිතා, ප්‍රාජ්ඣබය යන සබ්බං සියල්ල, එතෙත මේ කුසලය හේතුකොට ගෙන ලබිනි, ලැබෙන්නේය. පටිසම්භිදාය අර්ථපටිසම්බිදාය ධර්මපටිසම්භිදාය, නිරුත්ති පටිසම්බිදාය පටිභාණ පටිසම්බිදාන කියන ලද වතුපටිසම්භිදාද විමොක්ඛාව, සුඤ්ඤන විමෝක්‍ෂ අති මිත්තවිමොක්‍ෂය අප්‍රනිහිත විමොක්‍ෂයයි කියන ලද ත්‍රිවිධ විමොක්‍ෂයන්ද. යාවසාවක පාරමි. යම් සාවක පාරමිතා ඥානයෙක් ඇද්ද, පච්චෙකබෝධි ඥානයෙක් ඇද්ද. බුද්ධභූමි සමයක් සමොධාධිඤාණයෙක් ඇද්ද සබ්බං ඒ සියල්ල මේ කුසලය කරණකොට ගෙන ලබිනි ලැබෙන්නේය.

යදිදං පුඤ්ඤසම්පදා යම් මේ කුසල සමුර්ධියෙක් ඇද්ද ඒසා මේ කුසල සප්පත්තිය එවං මෙසේ යථොක්තවූ කාරණයෙන් මහිඬිමා මහත්සාධි ඇත්තේය. තසමා එසේහෙයින් ධරා අෂ්ටලෝක ධර්මයෙහි අකම්පස් ස්වරූප ඇත්තාවූ පඨිතා නුවනැත්තාවූ සුක්තපුඤ්ඤතං සීලාදිවශයෙන් බොහෝ කොට කරණලද කුසල් ඇතිබව පසංසනති ප්‍රසංසාකෙරෙති වදාරා මේ සිරි ජාතකය නිමවා වදාළසේක. ඇත්හලට නායක අමාත්‍යයා රාජ්ජයට පැමිණියේය. රජ්ජුරුවන්ට කුලපත තාපසව උපන්නෙමි බුදු වූ මම වේදයි වලාදසේක.